OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY O HROMADNÉM PROMINUTÍ SPOTŘEBNÍ DANĚ Z VYBRANÝCH MINERÁLNÍCH OLEJŮ

Č. j.: MF-59713/2026/3901-1

Vláda České republiky (dále jen „vláda“) jako orgán příslušný podle § 260 odst. 1 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), rozhodla

takto:

I.

Osobám, kterým vznikne povinnost přiznat a zaplatit daň z minerálních olejů podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“)

se promíjí

část spotřební daně z minerálních olejů (motorové nafty a jejích směsí), které jsou předmětem daně podle § 45 odst. 1 písm. b) a § 45 odst. 2 písm. a), c), f), j), k) a o) zákona o spotřebních daních, pokud jsou určeny pro pohon vznětových motorů, u nichž povinnost daň z minerálních olejů přiznat a zaplatit vznikne v období ode dne 1. 12. 2026 do dne 31. 12. 2026, ve výši 1 939 Kč/1 000 l.

II.

Osoby, kterým vznikne nárok na vrácení daně ve výši podle § 57 odst. 6 písm. a) zákona o spotřebních daních, pokud daň zahrnutá do ceny nakoupených minerálních olejů nebo zaplacená z těchto minerálních olejů v případě jejich nabytí jiným způsobem, než nákupem je určena v souladu s prominutím daně podle bodu I., mohou uplatnit takový nárok na vrácení daně pouze ve výši 8 011 Kč/1 000 l. Pro účely výpočtu výše nároku na vrácení spotřební daně pro tyto minerální oleje podle vyhlášky č. 79/2019 Sb., o způsobu výpočtu výše nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při provádění hospodaření v lese, ve znění pozdějších předpisů, použije tato osoba namísto částky 8 500 Kč/1 000 l částku 8 011 Kč/1 000 l.

Odůvodnění:

S ohledem na přetrvávající dopady konfliktu na Blízkém východě se vláda rozhodla využít své pravomoci podle § 260 odst. 1 písm. b) daňového řádu a za účelem zmírnění zvýšených dopadů této mimořádné události na podnikatele i další daňové subjekty

přistoupit ve stanoveném rozsahu k hromadnému prominutí spotřební daně z vybraných minerálních olejů.

Toto opatření obecné povahy se vydává, neboť vláda shledala, že jsou nadále naplněny důvody pro prominutí spotřební daně z vybraných minerálních olejů podle § 260 odst. 1 písm. b) daňového řádu, a navazuje na již vydaná opatření obecné povahy ze dne 22. 9. 2026 a ze dne 26. 10. 2026. Cílem předmětného opatření obecné povahy je prodloužit období započaté dne 1. 10. 2026, po které je spotřební daň z vybraných minerálních olejů prominuta, do dne 31. 12. 2026.

V souvislosti s konfliktem na Blízkém východě došlo k podstatnému narušení dodávek ropy z této oblasti, což mimo jiné vedlo k strmému nárůstu ceny motorové nafty, původně již od března, a vládou byla v této souvislosti vydávána opatření obecné povahy o prominutí části spotřební daně. Po přechodném zlepšení situace došlo začátkem srpna k další geopolitické eskalaci na Blízkém východě, kdy došlo např. k útokům na klíčový saúdskoarabský ropovod East-West. Situace se dále zhoršila v průběhu října, kdy se v Hormuzském průlivu zásadně zvýšil počet útoků na tankery a došlo zde k nejvyššímu počtu útoků na komerční lodě od března. Napětí na evropském trhu s motorovou naftou současně prohloubilo omezení jejího vývozu z Ruska a odstávky ruských rafinerií po útocích na energetickou infrastrukturu.

Z výše uvedeného vyplývá, že dosavadní cenový vývoj byl náhlý, nepředvídatelný a z velké míry závislý na každodenním stavu vývoje konfliktu na Blízkém východě a dalších faktorech ovlivňujících evropský trh s touto komoditou. Stále není zřejmé, zda se situace v krátkém horizontu dramaticky nezmění ještě k horšímu i v souvislosti s postupem proíránských milic v oblasti Rudého moře a s tím souvisejícím omezením lodní dopravy v průlivu Báb al-Mandab či v souvislosti s dalšími útoky na ropnou infrastrukturu v oblasti Arabského poloostrova. To znamená, že nadále hrozí níže popsané negativní důsledky.

Růst cen ropy a ropných produktů se postupně promítá do celé ekonomiky, a to jak přímo, tak nepřímo prostřednictvím zvýšených nákladů na dopravu. Při delším trvání by tak šlo o významný nákladový šok s dopady napříč hospodářskými sektory. Takto vzniklé náklady by se bez provedení opatření ze strany vlády dále promítly do cen veškerého zboží v českém hospodářství a působily proinflačně, což by mohlo mít následně negativní vliv na podnikatelské subjekty i na domácnosti. Tato skutečnost je zřejmá zejména v případě motorové nafty a jejích směsí, jakožto nejpoužívanější pohonné hmoty v logistických řetězcích.

Vláda v reakci na to přistoupila k cenové regulaci motorové nafty a benzínu, nicméně v případě motorové nafty bylo vzhledem k celkovým dopadům na hospodářství nutné snížit i spotřební daň.

Dodávky ropy z uvedeného regionu jsou nadále nestabilní a cenové výkyvy ropy jsou stále značné a nepředvídatelné zejména v důsledku obtížné predikovatelnosti vývoje celého konfliktu. Je tedy zřejmé, že danou situaci lze i nadále klasifikovat jako mimořádnou událost odůvodňující prodloužení doby prominutí spotřební daně, které pomůže zmírnit ekonomické dopady této mimořádné události. Vzhledem k nepředvídatelnému vývoji konfliktu na Blízkém východě a jeho dopadům zatím není možné snížit sazbu spotřební daně změnou zákona o spotřebních daních. Tento postup by totiž omezil možnost operativně analyzovat dopady na českou ekonomiku při rozhodování o případném prodloužení tohoto opatření. Stejně tak by nedovolil bezprostředně reagovat na případné ukončení tohoto konfliktu.

S ohledem na výše uvedené se vláda za účelem zmírnění dopadů předmětné mimořádné události rozhodla přistoupit k vydání opatření obecné povahy, kterým se osobám, jimž vznikne povinnost přiznat a zaplatit daň z vybraných minerálních olejů ve vymezeném období hromadně promíjí část spotřební daně z minerálních olejů (motorové nafty a souvisejících směsí) ve výši 1 939 Kč/1 000 l (po zohlednění dopadu DPH bude celkový dopad 2 350 Kč/1 000 l). To platí pouze, pokud jsou tyto minerální oleje určeny pro pohon vznětových motorů.

Předmětné prominutí daně bude znamenat, že Česká republika bude využívat u vybraných minerálních olejů sazbu daně ve výši 8 011 Kč/1 000 l, což odpovídá minimální sazbě daně stanovené směrnicí 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny.

Toto opatření obecné povahy se vztahuje pouze na osoby, kterým v souladu s § 9 nebo § 46 zákona o spotřebních daních vznikne povinnost přiznat a zaplatit daň u předmětné motorové nafty nebo jejích směsí určených v okamžiku vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit pro použití pro pohon vznětových motorů.

Toto opatření obecné povahy se vztahuje zejména na motorovou naftu a její směsi uvedené v § 45 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních spadající pod číselné označení vybraných výrobků uvedené v nařízení Rady o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění platném k 1. lednu 2018, 2710 19 43 a 2710 20 11, které odpovídají části položky číselného označení výrobku v daňových přiznáních 271040.

V souladu s čl. 2 odst. 3 směrnice 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, se dané prominutí daně vztahuje i na motorovou naftu ve směsích uvedených v § 45 odst. 2 písm. a), c), f), j), k) a o) zákona o spotřebních daních.

Jak v případě motorové nafty, tak v případě jejích směsí, se však daň promíjí pouze v případě, že jsou v okamžiku vzniku povinnosti daň přiznat a zaplatit určeny pro pohon vznětových motorů. Promíjení se tak například nevztahuje na topné oleje, které mají být standardně barveny a značkovány, nebo letecké petroleje.

Při vydávání dokladů, podání daňového přiznání k dani z minerálních olejů, nebo v případě vyplňování celního prohlášení při dovozu, se dotčeným subjektům doporučuje postupovat podle informací zveřejněných na webových stránkách Celní správy České republiky.

V zájmu předcházení právní nejistotě se ve výroku II. tohoto opatření obecné povahy explicitně stanovuje, že v případě, kdy vzniká nárok na vrácení daně podle § 57 zákona o spotřebních daních a jeho výše se stanovuje podle § 57 odst. 6 písm. a) zákona o spotřebních daních, se namísto výše 8 500 Kč/1 000 l použije výše 8 011 Kč/1 000 l. Toto zároveň vyplývá již ze samotného zákona o spotřebních daních, jelikož takové osobě nemůže vzniknout nárok na vrácení daně vyšší, než byla zahrnuta do ceny motorové nafty nebo její směsi nebo přiznána a zaplacena při jejich uvedení do volného daňového oběhu. Tato snížená výše se použije také pro výpočet výše nároku na vrácení daně podle vyhlášky č. 79/2019 Sb., o způsobu výpočtu výše nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při provádění hospodaření v lese, ve znění pozdějších předpisů. Výše uvedené platí pouze pro motorovou naftu a její směsi, u kterých byla daň prominuta v souladu s výrokem I. tohoto opatření obecné povahy.

Při podání daňového přiznání pro uplatnění nároku na vrácení daně z minerálních olejů pro osoby uvedené v § 57 odst. 6 písm. a) zákona o spotřebních daních je potřeba zohlednit skutečnost, že část minerálních olejů byla nabyta se sazbou daně 9 950 Kč/1 000 l a část se sazbou daně 8 011 Kč/1 000 l v závislosti na tom, kdy byly tyto minerální oleje uvedeny do volného daňového oběhu. Při podání daňového přiznání pro uplatnění nároku na vrácení daně se dotčeným subjektům doporučuje postupovat podle informace zveřejněné na webových stránkách Celní správy České republiky.

Prominutí daně se vztahuje na motorovou naftu a její směsi, u nichž povinnost daň z minerálních olejů přiznat a zaplatit vznikne ve vymezené době. Pokud budou nadále naplněny důvody pro prominutí daně, zváží vláda vydání dalšího opatření obecné povahy.

Toto opatření obecné povahy o hromadném prominutí spotřební daně se v souladu s § 260a odst. 1 daňového řádu vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy. Toto opatření obecné povahy je oznámeno podle § 260a odst. 2 a 3 daňového řádu zveřejněním ve Finančním zpravodaji a způsobem umožňujícím dálkový přístup a nabývá účinnosti dnem následujícím po dni zveřejnění ve Finančním zpravodaji.

Poučení:

Proti tomuto opatření obecné povahy podle § 173 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 262 daňového řádu, nelze podat opravný prostředek.

Ing. Andrej Babiš
předseda vlády

Digitálně podepsal
Andrej Babiš
Datum: 23.11.2026